

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківська обласна державна адміністрація
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної фіскальної служби України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський торговельно-економічний університет
Всеукраїнська професійна громадська організація
«Спілка податкових консультантів України»
Могильовська філія ПУО «БІП-Інститут правознавства»
(Республіка Білорусь)
Вітебський державний університет ім. П.М. Машерова
(Республіка Білорусь)
Вентспільський університетський коледж (Латвія)
Сопотська Вища Школа (Польща)
Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (Республіка Болгарія)
Університет Жиліни (Словацька Республіка)
Клайпедський університет прикладних наук (Литва)

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Харків
ХДУХТ
2020

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *О.І. Черевко*, д-р техн. наук, проф.

Заст. голови: *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.;
А.Л. Фоцан, канд. техн. наук, доц.

Члени оргкомітету: *Т.В. Андросова*, дир. ННІЕФ, канд. екон. наук., проф.; *Т.М. Афоніна*, кер. віддлу орг.-інформ. роботи; *В. Бартосова*, канд. екон. наук, доц.; *М.Г. Беспарточний*, д-р екон. наук, доц.; *В.В. Богатирьова*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *Р. Вазов*, д-р філософії, доц.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *М. Живітер*, д-р екон. наук, проф., академік; *Л.Г. Карпова*, дир. Деп. науки і освіти ХОДА; *Н.Б. Кацуна*, канд. екон. наук, доц.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з упр., проф.; *О.В. Кот*, канд. екон. наук, доц.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *М.О. Кузельєв*, д-р екон. наук, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук, доц.; *В.В. М'якінька*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Л.І. Рубаненко*, през. АУЕ; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Т.В. Шталь*, д-р наук, проф.

Конференцію включено до переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році згідно листа Міністерства освіти і науки України від 05.02.2020 р. № 22.1/10-280

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол № 7 від 19.02.2020 р.

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід :** матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2020 р. / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2020. – 277 с.

ISBN 978-966-405-497-0

Збірник містить матеріали доповідей учасників І Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід» (23 квітня 2020 року, ХДУХТ, м. Харків), у яких розглядаються фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти імплементації цілей сталого розвитку національної економіки з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців з управління, адміністрування та міжнародних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

ISBN 978-966-405-497-0

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020

ранжування за пріоритетами. За допомогою K можна отримати абсолютну або відносну оцінку рішень. Абсолютна оцінка рішень може бути вироблена тільки в окремих і виняткових випадках.

Тому у переважній кількості реальних завдань на практиці вдається зробити тільки порівняльну оцінку рішень. Ця оцінка може мати якісні, тоді всі альтернативні варіанти рішень просто упорядковуються за інтегральною критерійною оцінкою, або кількісні характеристики і можна бути порівняти, на скільки одне рішення краще за інше. У результаті такої оцінки системні аналітики здійснюють попередній вибір кращого рішення – A^* .

У підсумку, завдання ухвалення рішення індивідуальною ОПР (особою що приймає рішення) можна стисло сформулювати таким чином. В умовах проблемної ситуації S , часу T , який мають, і ресурсів P , необхідно до визначити ситуацію, отримавши S , сформулювати безліч цілей C , обмежень O , альтернативних рішень A . Також треба здійснити оцінку рішень і знайти оптимальне рішення A^* з безлічі A , керуючись сформульованими критеріями вибору K і функцією переваги ОПР. Функція переваги характеризує індивідуальні особливості ОПР, її інтереси. Аналітично ця функція може бути виражена тільки з погляду рівня оптимізму ОПР (цінності рішення). Думка ОПР щодо найкращого рішення може не співпадати з думкою системних аналітиків, тобто індивідуальний вибір управлінського рішення не завжди відповідає суспільним інтересам.

З урахуванням вище викладеного, процес управління системою прийняття управлінського рішення в підприємстві торгівлі при процесному управлінні може бути представлений у вигляді сукупності його основних елементів.

УДК 330.341.1(477)

О.І. Печенка (*ХДУХТ, Харків*)

К.Ю. Величко, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТАРТАП-ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

Рушійною силою конкурентоспроможності світової економіки виступає інформаційно-технологічна індустрія усіх країн світу. Це спонукає інтенсивно розвиватися стартап-компанії. Найшвидшим шляхом продукування інновацій є розвиток стартапів на базі вже

існуючих розробок науково-дослідних інститутів, університетів і за ініціативою молодих підприємців.

Результати аналітичних звітів DealBook of Ukraine 2019 edition свідчать, що у 2018 р. технологічний сектор України залучив 323 млн дол. США венчурних інвестицій, що в чотири рази більше, показників 2016 року, і на 22% більше обсягів 2017 року. Сумарно за 2013-2018 рр. в українські технологічні компанії інвестовано 1 млрд дол. США, що робить Україну однією з найбільш інвестиційно привабливих країн Центральної та Східної Європи.

За даними міжнародної мережі незалежних фірм (KPMG) у 2017 році в Україні впроваджувати інноваційні продукти, послуги та методи бізнесу були готові 47% респондентів, а у 2018 році – 54%.

Згідно з результатами Global Innovation Index 2019, Україна опинилася на 47-му місці в рейтингу найбільш інноваційних країн світу, тоді як у 2018 році була на 43-му (рис.) [1].

Economy	Innovation Index (2019)		Innovation Index (2018)		Change	
	Rank [▲]	Score [⬇]	Rank [⬇]	Score [⬇]	Rank [⬇]	Score [⬇]
Switzerland	1	67.2	1	68.4	0	-1.2
Sweden	2	63.7	3	63.1	+1	+0.6
United States of America	3	61.7	6	59.8	+3	+1.9
...						
Thailand	43	38.6	44	38.0	+1	-0.6
Croatia	44	37.8	41	40.7	-3	-2.9
Montenegro	45	37.7	52	36.5	+7	+1.2
Russian Federation	46	37.6	46	37.9	0	-0.3
● Ukraine	47	37.4	43	38.5	-4	-1.1
Georgia	48	37.0	59	35.0	+11	+2.0

Рисунок – Рейтинг Global Innovation Index 2019 [1]

Водночас Україна посіла друге місце серед європейських країн із доходом нижче середнього рівня. За всіма показниками індекс України склав 37,4 зі 100 можливих.

До топ-десятки глобального рейтингу потрапили Швейцарія, Швеція, США, Нідерланди, Велика Британія, Фінляндія, Данія, Сінгапур, Німеччина, Ізраїль.

Україна має стартові позиції для розвитку та втілення інновацій, а саме, сильна базова технічна освіта, висококваліфіковані розробники, досвід у розробці ІТ-рішень. В Україні працює близько 160 тис ІТ-спеціалістів і це надає можливість Україні входити в перелік провідних країн світу за якістю ІТ-розробок.

Дуже сумно, що українські спеціалісти готують IT-продукти переважно на експорт, а успішні стартапи не переростають в продуктові українські компанії.

Близько 95% нових технологічних ідей, втілених у стартапах, не знаходять втілення в реальному житті. Адже, більшість проектів не доходять до стадії реалізації в «країні стартапів» Ізраїлі.

Українські IT-компанії і стартапи залучили в 2019 році \$544 млн, а це більше від обсягів показників 2018 року (\$323 млн). Основний приплив капіталовкладень – 77% забезпечили всього три компанії з українськими коріннями, а саме Grammarly, GitLab, People.ai.

Три з 15 технологічних стартапів, які представляли Україну на 10-й глобальній конференції підприємців та інвесторів Startup Grind Global 2020 на Кременієвій долині, пройшли до акселераційної програми Startup Grind Global. Загалом за можливість посісти 50 місць в акселераційній програмі Startup Grind у 2020 році боролися понад 4 тис стартапів з усього світу [2].

Startup Grind Global 2020 – це 300 стартапів, 57 країн, 33 сектори, 2-х мільйона світова стартап екосистема Tech підприємців та зацікавлені у стартап-проектах та продуктах іноземні інвестори.

Україна має потенціал до розвитку ринку стартап-проектів, але для цього потрібно урегулювати законодавчу базу, підвищити рівень освіченості.

З метою державної підтримки стартап-проектів в Україні, 11 липня 2019 року розпочав роботу Український фонд стартапів (USF), основним завданням якого є забезпечення грантового фінансування найталановитіших українських підприємців з інноваційним продуктом на ранній стадії розвитку.

Фонд надає безповоротну фінансову допомогу стартапам на початкових стадіях розвитку. Проекти на стадіях pre-seed можуть отримати грант на суму \$25000, стартапи на стадіях seed – грант на суму \$50000. Таким чином, один стартап може сумарно отримати \$75000.

3 грудня 2019 року Український фонд стартапів розпочав прийом заявок на фінансування. За три місяці близько 100 експертів розглянули понад 300 заявок. Загалом до фонду надійшли заявки від більше 1200 проектів.

В лютому 2020 року фонд вручив перші гранти 8-ми інноваційним проектам.

Seed гранти по 1 млн 250 тис грн. (\$50 тис) отримали 6 розробників вже створених продуктів, що вимагають розширення і підтримки (AeroDrone – комплексні рішення на базі безпілотних літаків; GeoDesign info – аналітичний онлайн-центр; BIOC – технологія

нанополімеризації для отримання біопластику; FieldBI – аналітично-експертна система для стейкхолдерів ринку; Правомен – автоматизований помічник з побутових юридичних питань; Framioge – постійний бренд одягу з власним R&D-центром з розроблення інноваційних виробів і технологій).

Pre-seed гранти по 625 тис грн. (\$25 тис) отримали 2 розробники, які ще знаходяться на стадії створення власного продукту (Pytag – торгово-аналітична платформа для торгівлі зерном; BioBin – мобільний додаток для кращого впливу на навколишнє середовище).

Отже, фінансування інноваційних рішень надає можливість для реалізації високотехнологічних ідей та розвитку креативних індустрій, в першу чергу, в Україні.

Інформаційні джерела:

1. Будь швидким або помри. Що несе Четверта індустріальна революція. URL : <https://epravda.com.ua/projects/techiiia>
2. Три українських стартапи пройшли до акселераційної програми Startup Grind Global 2020 на Кремнієвій долині. URL : <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/640794.html>

УДК 005.031-027:339 137.2

І.І. Помінова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

МІЖНАРОДНІ РЕЙТИНГИ ЯК СПОСІБ КОНКУРЕНТНОЇ БОРотьБИ

Постійні трансформації господарства різної глибини та інтенсивності, спричинені інформатизацією та цифровізацією економіки, розвитком процесів інтеграції й глобалізації та ін., обумовлюють зниження системної стійкості, загострення протиріч, кризові потрясіння і потребують впровадження нових складових механізму забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів на всіх рівнях функціонування економіки.

Одним з головних інструментів та результатів конкурентної боротьби господарюючих суб'єктів стають різноманітні рейтинги. І якщо раніше рейтингові дослідження охоплювали, більшою мірою, економічних суб'єктів галузевого чи національного рівня, то в умовах

Печенка О.І., Величко К.Ю. Тенденції розвитку стартап-індустрії України	240
Помінова І.І., Глушач Ю.С. Міжнародні рейтинги як спосіб конкурентної боротьби	243
Чернишова Л.О. Формування єдиного цифрового ринку Європейського Союзу: сучасні тенденції	246

**Секція 5 ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ
З УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ
ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Борисова А.О., Колесник А.О., Манусикова О.О. Базові підходи до навчання написанню наукової статті іноземною мовою у методичній науці	248
Кобзєва І.О., Печенка О.І. Моральність людини – вихідна умова переходу до сталого розвитку	250
Крупей М.І., Муравйова О.М., Пузанова-Красікова І.О. Модель організації процесу фахово-орієнтованого навчання іноземних студентів	252
Лачкова Л.І., Лачкова В.М. Якісна освіта як одна з основних цілей сталого розвитку України	254
Муравйова О.М., Архипова В.О. Продуктивна професійна комунікація іноземною мовою як показник якісної фахово-орієнтованої освіти	257
Полінкевич О.М. Формування soft skills у фахівців з управління підприємствами	259
Раскосова Г.Б. Мас-медіа як відзеркалення суспільного поступу країни (лексичний аспект)	261
Удовенко І.В., Подворна Л.А. Шляхи удосконалення викладання іноземної мови для студентів економічних спеціальностей	263
Янчева Л.М., Акімова Н.С. Інноваційні технології підготовки фахівців з бухгалтерського обліку	265

Наукове видання

**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена,
О.М. Жданович

Комп'ютерна верстка: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена

План 2020 р. поз. 5

Підп. до друку 21.04.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 100 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.